

Bruxelles, 3 decembrie 2021
(OR. en)

14692/21

**Dosar interinstituțional:
2021/0401(CNS)**

**JAI 1343
MIGR 266
ASILE 71
FRONT 422
RELEX 1055**

PROPUNERE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	2 decembrie 2021
Destinatar:	DI Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Secretarul General al Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2021) 752 final
Subiect:	Propunere de DECIZIE A CONSILIULUI privind măsuri de urgență provizorii în beneficiul Letoniei, Lituaniei și Poloniei

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2021) 752 final.

Anexă: COM(2021) 752 final

Bruxelles, 1.12.2021
COM(2021) 752 final

2021/0401 (CNS)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind măsuri de urgență provizorii în beneficiul Letoniei, Lituaniei și Poloniei

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

- **Motivele și obiectivele propunerii**

Declanșarea articolului 78 alineatul (3) din TFUE ca răspuns la instrumentalizarea migranților la frontierele externe

Concluziile Consiliului European din 21 și 22 octombrie 2021 au subliniat faptul că UE nu acceptă nicio încercare a unor țări terțe de a instrumentaliza migrații în scopuri politice. Liderii s-au angajat să contracareze în continuare atacul hibrid aflat în derulare lansat de regimul din Belarus. Aceștia au reamintit, de asemenea, necesitatea de a asigura returnări efective și punerea în aplicare deplină a acordurilor de readmisie, utilizând pârghiile necesare. Liderii au afirmat că Uniunea Europeană rămâne hotărâtă să asigure un control eficace al frontierelor sale externe. În acest context, Consiliul European a invitat Comisia să propună eventuale modificări necesare ale cadrului juridic al UE și măsuri concrete bazate pe un sprijin financiar adecvat, pentru a asigura un răspuns imediat și corespunzător, în conformitate cu dreptul UE și cu obligațiile internaționale, inclusiv respectarea drepturilor fundamentale.

Ținând seama de faptul că Letonia, Lituania și Polonia se confruntă cu o situație de urgență caracterizată de un aflus brusc de resortisanți ai țărilor terțe, care au fost instrumentalizați de Belarus în scopuri politice, printre măsurile concrete avute în vedere, Comisia prezintă o propunere de măsuri de urgență provizorii în temeiul articolului 78 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE). De asemenea, propunerea răspunde unei solicitări din partea statelor membre afectate care își doresc să se poată baza pe măsuri provizorii pentru a face față în mod eficace situației de urgență în materie de migrație de la frontierele externe ale UE. Prin urmare, prezenta propunere constituie un răspuns la atacul hibrid îndreptat împotriva UE în ansamblul său.

Belarus provoacă Uniunea, în special Letonia, Lituania și Polonia, prin acțiuni care au dus la o creștere fără precedent a numărului de treceri ilegale ale frontierei din Belarus. Deși în ultimii ani nu a existat aproape nicio tentativă de trecere ilegală a frontierelor externe din Belarus în UE, începând cu vara anului 2021, numărul de treceri ilegale a crescut în mod constant. Aceste acțiuni constituie un atac hibrid care indică o încercare voită de a crea o criză continuă și prelungită, ca parte a unui efort concertat mai amplu de destabilizare a Uniunii Europene și de subminare a societății și a instituțiilor-cheie. Aceste acțiuni reprezintă o amenințare reală și actuală la adresa securității Uniunii.

Obiectivul propunerii este de a sprijini Letonia, Lituania și Polonia prin furnizarea măsurilor și a sprijinului operațional necesare pentru a gestiona în mod uman, ordonat și demn, cu respectarea deplină a drepturilor fundamentale, sosirea persoanelor instrumentalizate de Belarus. Propunerea completează eforturile diplomatice și alte măsuri adoptate de Uniune ca răspuns la acest atac hibrid.

Această instrumentalizare a migranților de către Belarus a dus la o situație gravă pentru respectivele persoane în regiunea de frontieră dintre Uniunea Europeană și Belarus. Acțiunile Republicii Belarus au creat o criză umanitară, o serie de decese fiind deja confirmate. Responsabilitatea principală pentru soluționarea acestei crize revine Republicii Belarus. Această țară are obligații în temeiul Convenției de la Geneva, inclusiv al principiului

nereturnării, și a aderat la Pactul mondial. Prin urmare, deși UE va continua să contribuie la ajutorul umanitar acordat persoanelor aflate în dificultate pe teritoriul Republicii Belarus, această țară trebuie să asigure o protecție adecvată a refugiaților aflați pe teritoriul său și să coopereze în acest scop cu Înalțul Comisar al Națiunilor Unite pentru Refugiați (UNHCR) și cu Organizația Internațională pentru Migrație (OIM). Comisia și Serviciul European de Acțiune Externă au conlucrat foarte strâns cu Organizația Națiunilor Unite și agențiile sale specializate, precum și cu organizațiile relevante pentru apărarea drepturilor omului, în scopul de a evita agravarea în continuare a crizei umanitare, ținând seama și de deteriorarea condițiilor meteorologice.

Din cauza acestei instrumentalizări, în 2021, până la data de 21 noiembrie, pe teritoriile Letoniei, Lituaniei și Poloniei intraseră în mod neautorizat din Belarus 7 831 de resortisanți ai unor țări terțe, față de 257 pe parcursul întregului an 2020. În plus, s-au depus 2 676 de cereri de azil în Lituania, 579 de cereri în Letonia și 6 730 de cereri în Polonia. Totodată, cele trei state membre au împiedicat 42 741 de încercări de traversare a frontierei. Deși este dificil să se furnizeze o estimare exactă, este posibil ca și mai mulți migranți, până la 10 000, să fie blocați în prezent în Belarus, în plus înregistrându-se zilnic noi sosiri.

Ca o consecință a acestui fapt, Letonia, Lituania și Polonia au declarat stare de urgență. În pofida tuturor eforturilor depuse de Uniune și de statele membre, situația a continuat să se deterioreze. Resortisanții țărilor terțe continuă să încerce să intre din Belarus pe teritoriile Letoniei, Lituaniei și Poloniei și, în pofida îmbunătățirilor actuale, situația rămâne foarte volatilă.

În urma notificării efectuate în luna iunie de către Lituania, Comisia a instituit un mecanism de monitorizare regulată prin intermediul Rețelei aferente mecanismului UE de pregătire pentru situații de criză și de gestionare a crizelor legate de migrație („Rețeaua Planului de acțiune privind migrația”), în conformitate cu Recomandarea (UE) 2020/1366 a Comisiei din 23 septembrie 2020 privind un mecanism al UE de pregătire pentru situații de criză și de gestionare a crizelor legate de migrație¹. În acest cadru, statele membre afectate, Serviciul European de Acțiune Externă, agențiile relevante ale UE și serviciile Comisiei au făcut schimb de date, informații și cunoștințe, care sunt raportate cu regularitate.

Uniunea Europeană sprijină statele membre care sunt vizate de regimul din Belarus. De la începutul crizei, Comisia a depus eforturi pentru a operaționaliza solidaritatea Uniunii cu Letonia, Lituania și Polonia și, în luna iulie, a acordat Lituaniei asistență financiară de urgență în valoare de 36 de milioane EUR. Pe lângă cele 360 de milioane EUR prevăzute pentru aceste state membre în cadrul Instrumentului de sprijin financiar pentru gestionarea frontierelor și vize (IGFV) pentru această perioadă financiară, Comisia a pus la dispoziție, de asemenea, o finanțare suplimentară de aproximativ 200 de milioane EUR pentru 2021 și 2022.

În plus, la 15 iulie 2021, Lituania a activat mecanismul de protecție civilă al UE, Comisia coordonând asistența din partea a 19 state membre. Prin intermediul mecanismului, Lituania a primit corturi, paturi, sisteme de încălzire și alte articole esențiale pentru a răspunde nevoilor migranților aflați pe teritoriul său. Letonia și Polonia au, de asemenea, posibilitatea de a recurge la această opțiune.

Un alt aspect important a fost sprijinul operațional acordat de agențiile UE. La cererea Lituaniei, de la începutul acestei crize, UE a acordat imediat asistență pe teren. Sprijinul

¹ JO L 317, 1.10.2020, p. 26.

operațional acordat de Biroul European de Sprijin pentru Azil (EASO) a fost furnizat Letoniei și Lituaniei pentru a le ajuta să facă față situației de instrumentalizare. EASO a sprijinit în special tratarea cererilor de azil, gestionarea primirii și serviciile de interpretare. Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (Frontex) și Europol au acordat, de asemenea, sprijin statelor membre care le-au solicitat asistență. În special, agențiile UE au trimis pe teren experți pentru a efectua controale la frontiere și a pune în aplicare măsuri operative și au depus eforturi pentru a consolida capacitatea de returnare și pentru a efectua operațiuni de returnare. Acest sprijin s-a concretizat deja într-un număr considerabil de operațiuni de returnare. În acest moment, sprijinul include peste 111 polițiști de frontieră, peste 82 de experți în materie de azil și doi agenți invitați din cadrul Europol. În prezent, agențiile pot continua să intensifice sprijinul operațional pe care-l acordă și este important ca cele trei state membre să-l utilizeze pe deplin.

Acest sprijin financiar și operațional a fost susținut de acțiuni de politică externă menite să combată instrumentalizarea migranților și să reducă numărul de sosiri și a fost acordat în contextul blocajului în curs al relațiilor cu Republica Belarus după alegerile prezidențiale frauduloase din august 2020, care au fost urmate de acțiuni de reprimare pe scară largă și tot mai puternice ale regimului Lukașenko împotriva propriului popor și de aterizarea forțată a zborului Ryanair. Pe lângă pachetul cuprinzător de sancțiuni economice și financiare și interzicerea zborurilor prin spațiul aerian al UE și a accesului transportatorilor belaruși la aeroporturile din UE ca reacție la alegerile frauduloase și la devierea zborului Ryanair, Uniunea a luat măsuri suplimentare ca răspuns specific la instrumentalizarea migranților de către Belarus. La 9 noiembrie 2021, Consiliul a adoptat propunerea Comisiei privind suspendarea parțială a Acordului UE-Belarus de facilitare a eliberării vizelor. La 15 noiembrie 2021, Consiliul a modificat regimul de sancțiuni al UE aplicabil Republicii Belarus, iar Uniunea poate acum să vizeze atât persoanele, cât și entitățile care organizează sau contribuie la activități care facilitează trecerea ilegală a frontierelor UE. De asemenea, Consiliul a ajuns la un acord politic cu privire la un al cincilea pachet de desemnări. La 23 noiembrie 2021, Comisia a prezentat o propunere de prevenire și restricționare a activităților operatorilor de transport care sunt implicați în introducerea ilegală de persoane sau în traficul de persoane în UE ori care facilitează aceste activități.

Comisia, Înalțul Reprezentant pentru politica externă și de securitate comună și statele membre au depus, de asemenea, eforturi diplomatice intense pe lângă principalele țări de origine și de tranzit pentru a preveni noi sosiri ale resortisanților acestor țări prin Belarus. Aceste eforturi au inclus acțiuni de sensibilizare a țărilor terțe pentru a combate dezinformarea propagată de Belarus și pentru a obține sprijin în vederea returnării și readmisiei propriilor resortisanți. Printre acțiunile de sensibilizare s-au numărat, de asemenea, contactele directe cu companiile aeriene și cu autoritățile aeronautice civile pentru a găsi modalități de a contribui la limitarea călătoriilor fără bună-credință către Belarus.

Aceste măsuri au dat rezultate rapide, dar situația de la frontieră rămâne foarte fragilă, Republica Belarus continuând să instrumenteze migranții care continuă să sosească la frontierele externe ale Uniunii. Vigilența și pregătirea pentru a reacționa rapid la noile evoluții sunt esențiale.

Pe lângă faptul că acordă în continuare sprijin statelor membre în cauză atât din punct de vedere operațional, cât și financiar, Uniunea ar trebui să le asigure acestora instrumentele juridice necesare pentru a reacționa rapid în vederea apărării securității lor naționale și a securității Uniunii. Aceste măsuri ar trebui să le completeze pe cele luate deja de Uniune și de

statele membre în cauză. În temeiul articolului 78 alineatul (3) din TFUE, Consiliul dispune de o largă putere de apreciere în ceea ce privește alegerea măsurilor pe care le ia în cazul în care acestea răspund rapid și eficient unei anumite situații de urgență. Aceste măsuri pot evolua și pot fi adaptate dacă își păstrează caracterul provizoriu.

Măsurile incluse în prezenta propunere le permit statelor membre în cauză să gestioneze situația într-un mod controlat și eficient, cu respectarea deplină a drepturilor fundamentale și a obligațiilor internaționale, astfel cum s-a subliniat în solicitarea pe care Consiliul European a adresat-o Comisiei.

Dispozițiile sunt mai stricte decât cele prevăzute în Directiva 2013/32/UE privind procedurile de azil în cazul unor sosiri implicând un număr mare de resortisanți ai unei țări terțe sau apatrizi și vizează să abordeze situația specifică pe care o reprezintă instrumentalizarea migranților, fără a submina dreptul la azil sau principiul nereturnării.

Dispozițiile Directivei privind procedurile de azil nu sunt menite să abordeze situațiile în care integritatea și securitatea Uniunii sunt atacate ca urmare a instrumentalizării migranților. Din acest motiv, prezenta propunere stabilește o procedură temporară de gestionare a situațiilor de urgență în materie de migrație și azil, adaptată la nevoile statelor membre în cauză în situația actuală. Procedura de gestionare a situațiilor de urgență în materie de migrație și azil și celelalte măsuri din prezenta decizie au scopul de a ajuta statele membre în cauză să ia măsurile necesare pentru a răspunde în mod eficient acțiunilor ostile ale țării terțe, în conformitate cu valorile fundamentale ale Uniunii.

Lituania, Letonia și Polonia au intensificat supravegherea frontierelor și alte măsuri de control la frontieră pentru a proteja integritatea și securitatea Uniunii. În plus, acestea trebuie să gestioneze fluxul de resortisanți ai țărilor terțe care sosesc la frontierele lor. În cadrul acestor măsuri, statele membre menționate au fost forțate de circumstanțele actuale să limiteze numărul de puncte de trecere a frontierei deschise și au trimis pe teren un număr semnificativ de polițiști de frontieră de-a lungul frontierei verzi.

Măsurile prevăzute în prezenta decizie au un caracter temporar, extraordinar și excepțional și vor completa măsurile de control la frontieră cu măsuri specifice în domeniul azilului și returnării. Având în vedere situația actuală și ținând seama de faptul că acțiunile concertate ale Uniunii au început să dea rezultate în ceea ce privește reducerea numărului de sosiri, aceste măsuri ar trebui să se aplice pentru o perioadă de șase luni. Această perioadă este considerată suficientă pentru ca statele membre în cauză să poată gestiona în mod eficient situația excepțională. Înainte de expirarea acestei perioade de șase luni, Comisia va reevalua cu regularitate situația și îi poate propune Consiliului prelungirea sau abrogarea aplicării măsurilor prevăzute în prezenta propunere.

Procedura de gestionare a situațiilor de urgență în materie de migrație și azil stabilită în prezenta propunere prevede dispoziții procedurale specifice pentru înregistrarea și depunerea cererilor de protecție internațională, termene de înregistrare mai lungi și posibilitatea de a decide la frontieră sau în zona de tranzit cu privire la admisibilitatea sau fondul tuturor cererilor, cu excepția cazului în care nu este posibil să se țină seama de vulnerabilități specifice. Prezenta propunere prevede, de asemenea, dispoziții specifice privind condițiile de returnare și condițiile materiale de primire. Aceste măsuri sunt însoțite de o serie de garanții. În toate celelalte aspecte, se aplică Directiva privind procedurile de azil, în special garanțiile prevăzute în capitolul II din directivă.

Propunerea include, de asemenea, un capitol privind sprijinul operațional în vederea unei posibile intensificări a sprijinului acordat de agențiile UE la cererea celor trei state membre în cauză.

- **Coerența cu dispozițiile existente în domeniul de politică vizat**

Prezenta propunere este pe deplin coerentă cu noul Pact privind migrația și azilul adoptat în septembrie 2020 și cu propunerile legislative care îl însoțesc.

- **Coerența cu alte politici ale Uniunii**

Prezenta propunere este în concordanță cu necesitatea de a menține o presiune redusă a sosirilor ilegale și de a menține soliditatea frontierelor externe, în conformitate cu abordarea cuprinzătoare prevăzută în noul Pact privind migrația și azilul. Aceasta completează Codul frontierelor Schengen și viitoarea reformă Schengen, în cadrul căreia Comisia intenționează să propună un cadru permanent pentru a face față situațiilor de instrumentalizare cu care este posibil ca Uniunea să se confrunte și în viitor. Prezenta propunere urmărește, de asemenea, să reducă deplasările ulterioare ale migranților aflați în situație ilegală și să pună accentul pe spațiul Schengen. Returnarea și readmisia rapide și eficiente sunt abordate efectiv într-o situație de instrumentalizare, în conformitate cu abordarea cuprinzătoare în materie de gestionare a migrației prevăzută în noul Pact privind migrația și azilul. Prezenta propunere este, de asemenea, în concordanță cu acțiunea externă a Uniunii, cum ar fi măsurile restrictive ale UE, și ar trebui să fie utilizată în paralel cu această acțiune. Prezenta propunere face parte dintr-un set cuprinzător de acțiuni ale UE menite să contracareze atacul hibrid și presiunea exercitată de migrație la frontierele UE, creată în mod artificial.

2. ELEMENTELE JURIDICE ALE PROPUNERII

Rezumatul măsurilor

- (1) Procedura de gestionare a situațiilor de urgență în materie de migrație și azil la frontierele externe

Confruntate cu un atac hibrid, Letonia, Lituania și Polonia au fost obligate să limiteze la minimum traficul de frontieră prin limitarea numărului de puncte de trecere a frontierei deschise, pentru a preveni intrarea neautorizată și pentru a-și proteja securitatea națională și integritatea teritorială.

Cu toate acestea, mulți migranți sunt încă blocați pe teritoriul celor trei state membre în cauză, iar situația rămâne volatilă pe partea bielorusă a frontierei, înregistrându-se în continuare noi sosiri ilegale. Pentru a se asigura o abordare coerentă cu măsurile de control la frontieră în situația de urgență actuală și pentru a permite Letoniei, Lituaniei și Poloniei să gestioneze fluxurile actuale, dar și persoanele deja prezente pe teritoriile lor, prezenta propunere instituie o procedură de gestionare a situațiilor de urgență în materie de migrație și azil în ceea ce privește resortisanții țărilor terțe reținuți sau găsiți în apropierea frontierei cu Republica Belarus după ce au intrat ilegal pe teritoriu sau după ce s-au prezentat la punctele de trecere a frontierei.

- (a) Procedura de azil la frontierele externe

Principalele elemente ale acestei proceduri sunt următoarele:

- **Posibilitatea ca statele membre în cauză să înregistreze o cerere de azil și să permită depunerea sa efectivă numai la puncte de înregistrare specifice situate în vecinătatea frontierei, inclusiv la punctele de trecere a frontierei desemnate în acest scop**

În cadrul acestei proceduri, ar trebui să fie posibil ca statele membre în cauză să solicite ca înregistrarea și depunerea cererilor de protecție internațională să se efectueze la puncte de înregistrare specifice situate în vecinătatea frontierei, printre care se pot număra și punctele de trecere a frontierei desemnate în acest scop. Această abordare ar permite o gestionare mai ordonată a fluxurilor și este, de asemenea, conformă cu posibilitățile oferite deja de Directiva privind procedurile de azil.

În temeiul articolului 6 alineatul (3) din Directiva privind procedurile de azil, un stat membru poate solicita ca cererile de protecție internațională să fie depuse într-un loc desemnat. Cu toate acestea, directiva nu specifică locul în care trebuie să se efectueze înregistrarea. Articolul 6 alineatul (1) din directivă prevede doar că, atunci când o persoană înaintează o cerere de protecție internațională, cererea trebuie să fie înregistrată. Prin urmare, statele membre pot desemna puncte de înregistrare specifice, printre care se pot număra puncte de trecere a frontierei, ca locul pentru înregistrarea și depunerea unei cereri de protecție internațională. În temeiul articolului 6 alineatul (2), statele membre trebuie să se asigure că solicitanții au posibilitatea efectivă de a depune o cerere în cel mai scurt timp posibil. Din acest motiv și pentru a se asigura un acces real și efectiv la procedura de azil, Letonia, Lituania și Polonia trebuie să se asigure că un număr suficient de puncte de înregistrare, inclusiv puncte de trecere a frontierei, sunt desemnate și deschise în acest scop și că solicitanții sunt informați cu privire la locul unde se află cele mai apropiate puncte unde își pot depune cererile.

- **Prelungirea termenului de înregistrare cu până la patru săptămâni**

Procedura specifică de azil la frontierele externe prevede că termenul de înregistrare a cererilor de protecție internațională este de până la patru săptămâni (spre deosebire de Directiva privind procedurile de azil, care stabilește un termen de trei sau șase zile, în cazul unui aflus masiv acesta fiind de până la 10 zile).

Este posibil ca Letonia, Lituania și Polonia să aibă nevoie de această flexibilitate pentru a răspunde în mod eficace la acțiunile ostile ale Republicii Belarus, permițându-le totodată să gestioneze aflusul brusc, având în vedere situația instrumentalizării și atacul hibrid al Republicii Belarus.

Date fiind ingerințele/intervențiile bruște și imprevizibile ale Republicii Belarus, statele membre în cauză trebuie să devieze resurse pentru a-și proteja integritatea teritorială, pe lângă gestionarea resortisanților țărilor terțe care sosesc la frontierele lor. Prin urmare, este posibil ca statele membre în cauză să aibă nevoie de timp pentru a-și reorganiza resursele și a-și spori capacitățile, inclusiv cu sprijinul agențiilor UE.

Dacă statele membre recurg la termenul de înregistrare mai lung, acestea trebuie să acorde prioritate înregistrării și examinării cererilor care sunt susceptibile a fi întemeiate sau care sunt depuse de minori și de membrii de familie ai acestora.

- **Posibilitatea de a aplica procedura accelerată la frontieră în cazul tuturor cererilor**

În situația actuală, măsurile ar trebui să sprijine statele membre în cauză în protejarea integrității lor teritoriale și în prevenirea intrării persoanelor care nu îndeplinesc condițiile de intrare, protejând totodată drepturile fundamentale. Posibilitatea de a examina o cerere la frontieră fără a autoriza intrarea pe teritoriu în conformitate cu articolul 43 din Directiva privind procedurile de azil oferă acest tip de protecție, dar, în temeiul normelor actuale, fondul cererilor poate fi examinat în cadrul unei proceduri la frontieră numai într-un număr limitat de circumstanțe. Deși de această posibilitate ar putea, în anumite condiții, să beneficieze solicitanții care au intrat ilegal pe teritoriu, prezenta decizie extinde această posibilitate la toți solicitanții, neexcluzând nicio categorie de solicitanți.

Propunerea permite, în cadrul procedurii specifice de azil, ca Letonia, Lituania și Polonia să aplice procedura accelerată la frontieră pentru a decide cu privire la admisibilitatea și fondul tuturor cererilor, cu excepția cazului în care nu se poate acorda un sprijin adecvat solicitanților cu probleme speciale de sănătate. Această măsură va limita posibilitatea ca Republica Belarus să vizeze instrumentalizarea resortisanților țărilor terțe cărora nu li se poate aplica procedura la frontieră. Astfel cum se prevede în Directiva privind procedurile de azil și după cum se menționează în mod explicit în prezenta propunere, în cursul procedurii la frontieră se aplică principiile și garanțiile de bază prevăzute în capitolul II din Directiva privind procedurile de azil, pentru a se asigura faptul că drepturile persoanelor care solicită protecție internațională sunt protejate, menținând totodată dreptul la azil și respectarea principiului nereturnării. De asemenea, propunerea include acordarea de prioritate în mod obligatoriu cererilor întemeiate, precum și cererilor familiilor și ale copiilor.

În plus, Letonia, Lituania și Polonia pot prelungi durata procedurii la frontieră cu șaisprezece săptămâni. În cursul celor șaisprezece săptămâni ar trebui să se ia o decizie cu privire la cerere, inclusiv cu privire la o eventuală cale de atac împotriva unei decizii administrative. În mod similar cu prelungirea termenului de înregistrare de mai sus, se poate considera că o durată mai lungă a procedurii la frontieră ajută statele membre în ceea ce privește instrumentalizarea migranților, având în vedere natura și caracterul brusc al acțiunii Republicii Belarus. Este posibil ca statele membre în cauză să aibă nevoie de timp pentru a-și reorganiza resursele și a-și spori capacitățile, inclusiv cu sprijinul agențiilor UE. În plus, numărul de cazuri care vor fi prelucrate în cadrul procedurii la frontieră va fi mai mare (deoarece, în principiu, toți solicitanții pot face obiectul acesteia) decât în condiții normale. Prin urmare, prelungirea va ajuta statul membru să aplice ficțiunea juridică a neintrării pe teritoriu pentru o perioadă mai lungă de timp, oferind mai multă flexibilitate pentru a face față volumului de muncă sporit.

Letonia, Lituania și Polonia pot, de asemenea, să extindă aplicarea normelor prevăzute la articolul 46 alineatul (6) din Directiva privind procedurile de azil, care le permit statelor membre să limiteze efectul suspensiv automat al unei căi de atac, la toate procedurile la frontieră și, în schimb, să confere unei instanțe competența de a decide dacă solicitantul poate rămâne sau nu pe teritoriu, cu condiția respectării garanțiilor prevăzute la articolul 46 alineatele (7) și (8).

Având în vedere garanțiile prevăzute în Directiva privind procedurile de azil și în Directiva privind condițiile de primire, inclusiv în contextul procedurii de azil la frontieră, luarea în custodie publică a solicitanților ar trebui să fie o măsură de ultimă instanță, implementată când nu se pot aplica alte măsuri suficiente, dar mai puțin coercitive într-un caz

specific. Prin urmare, procedura de azil nu va implica luarea în custodie publică sistematică a solicitanților. Pentru ca solicitanții vulnerabili să poată beneficia de drepturile lor, în cazul solicitanților a căror stare de sănătate nu permite examinarea cererii la frontieră sau în zonele de tranzit cu acordarea sprijinului necesar, Letonia, Lituania și Polonia nu trebuie să aplice procedura la frontieră.

- (b) Condiții materiale de primire – posibilitatea de a satisface numai nevoile de bază

Într-o situație de instrumentalizare, în cazul unei sosiri bruște de resortisanți ai țărilor terțe, ar putea fi dificil pentru statul membru să se asigure că sunt îndeplinite standardele privind condițiile materiale de primire. Cu toate acestea, Letonia, Lituania și Polonia trebuie să se asigure că orice acțiuni pe care le întreprind respectă garanțiile umanitare de bază, cum ar fi punerea la dispoziția resortisanților țărilor terțe aflați pe teritoriul lor de hrană, apă, haine, îngrijiri medicale adecvate, asistență pentru persoanele vulnerabile și adăpost temporar, astfel cum a stabilit, de asemenea, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în ordonanțele privind măsuri provizorii referitoare la aceste state membre.

Articolul 18 alineatul (9) din Directiva privind condițiile de primire îi permite statului membru, în cazuri justificate în mod corespunzător și în anumite condiții, să stabilească alte forme de condiții materiale de primire decât cele prevăzute în directiva menționată, cu condiția ca acestea să satisfacă, în oricare dintre cazuri, nevoile de bază. Prezenta propunere extinde posibilitatea ca, în situația actuală de instrumentalizare a migranților, să se stabilească alte forme de condiții materiale de primire, cu condiția ca nevoile de bază să fie satisfăcute, inclusiv furnizarea de adăpost temporar, hrană, apă, îmbrăcăminte, îngrijiri medicale adecvate și asistență pentru persoanele vulnerabile, cu respectarea deplină a dreptului la demnitate umană.

- (c) Procedura de azil la frontierele externe

Pentru a ajuta Letonia, Lituania și Polonia să facă față afluxului actual de resortisanți ai țărilor terțe, propunerea include posibilitatea de a deroga de la aplicarea Directivei 2008/115/CE în cazul resortisanților țărilor terțe și apatrizilor a căror cerere de protecție internațională a fost respinsă în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 2 din prezenta propunere. În ceea ce privește resortisanții țărilor terțe care nu au solicitat protecție internațională, Letonia, Lituania și Polonia pot aplica dispozițiile articolului 2 alineatul (2) litera (a) din Directiva privind returnarea. Derogarea prevăzută la articolul 3 din prezenta propunere vizează instituirea unui mecanism similar derogării prevăzute la articolul 2 alineatul (2) litera (a) din Directiva privind returnarea, în special în cazul resortisanților țărilor terțe și apatrizilor a căror cerere de protecție internațională a fost respinsă în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 2 din prezenta propunere.

- (d) Garanții suplimentare

Propunerea asigură existența unor mecanisme care să garanteze dreptul de a solicita protecție într-un mod autentic și eficace, prin asigurarea unui număr suficient de locuri în care solicitanții să poată depune în mod oficial cererea de azil. Pentru a garanta accesul la procedura de azil, Letonia, Lituania și Polonia trebuie să îi informeze în mod corespunzător

pe resortisanții țărilor terțe sau pe apatrizi într-o limbă pe care aceștia o înțeleg sau se presupune în mod rezonabil că o înțeleg cu privire la măsurile aplicate, cu privire la punctele unde se pot înregistra și depune cereri de protecție internațională, în special cu privire la locul unde se află cel mai apropiat punct în care pot depune cererile de protecție internațională, cu privire la posibilitatea de a contesta decizia luată referitor la cerere și cu privire la durata măsurilor.

(2) Sprijinul operațional acordat de agențiile UE

Întrucât efectele acțiunilor Republicii Belarus s-ar putea propaga cu ușurință (sau chiar au un astfel de obiectiv de propagare), având astfel un impact mai amplu, asupra statelor membre învecinate și asupra Uniunii Europene, este necesar să se prevadă mijloace prin care să se acorde sprijin la nivelul UE. Dacă Letonia, Lituania și Polonia solicită sprijin din partea agențiilor UE, acestea ar trebui să acorde în mod prioritar sprijin operațional acestor țări. Acest lucru ar fi valabil în special în cazul Biroului European de Sprijin pentru Azil (EASO), care poate contribui la înregistrarea și prelucrarea cererilor, la asigurarea detectării migrantilor vulnerabili, precum și la sprijinirea gestionării centrelor de primire, a conceperii centrelor de primire și a instituirii unor standarde adecvate în centrele de primire, în cazul Frontex, care poate sprijini activitățile de control la frontieră, inclusiv operațiunile de verificare și de returnare, sau în cazul Europol, care poate furniza date operative.

(3) Alte dispoziții

Propunerea include, de asemenea, dispoziții privind cooperarea dintre Comisie, statele membre și agențiile UE, precum și dispoziții privind obligația statelor membre de a raporta în continuare date și statistici relevante prin intermediul Rețelei aferente mecanismului UE de pregătire pentru situații de criză și de gestionare a crizelor legate de migrație și privind obligația Comisiei de a evalua cu regularitate situația. Prezenta propunere include, de asemenea, dispoziții privind domeniul de aplicare personal, asigurându-se că persoanele care au sosit înainte de adoptarea prezentei decizii, dar tot în contextul instrumentalizării, și ale căror cereri de protecție internațională nu au fost încă înregistrate sau în cazul cărora nu a început procedura de returnare, intră sub incidența deciziei și beneficiază de dispozițiile acesteia. Acest lucru va asigura securitatea juridică și previzibilitatea normelor procedurale aplicabile respectivilor resortisanți ai țărilor terțe. Mai multe considerente abordează geometria variabilă în ceea ce privește participarea Irlandei și a Danemarcei la prezenta decizie. Statele membre în cauză au obligația de a înceta orice măsură în cazul în care situația de urgență nu mai există.

• **Temeiul juridic**

Prezenta propunere include măsuri provizorii în beneficiul a trei state membre (Letonia, Lituania și Polonia) care se confruntă cu o situație de urgență caracterizată de un aflux brusc de resortisanți ai unor țări terțe, creat printr-o instrumentalizare a migrantilor. Măsurile de sprijin provizorii necesare pot depăși cadrul sistemului european comun de azil. Prin urmare, temeiul juridic adecvat pentru adoptarea de către Consiliu a acestor măsuri provizorii este articolul 78 alineatul (3) din TFUE, după consultarea Parlamentului European.

În conformitate cu jurisprudența CJUE², conceptul de „măsuri provizorii” în sensul articolului 78 alineatul (3) din TFUE este suficient de larg pentru a adopta toate măsurile provizorii necesare pentru a răspunde în mod eficace și rapid unei situații de urgență caracterizate de un aflux brusc de resortisanți ai țărilor terțe, în acest caz creat de o instrumentalizare a migranților în scopuri politice. Aceste măsuri pot deroga, în principiu, și de la dispozițiile actelor legislative. În general, Comisia și Consiliul dispun de o largă putere de apreciere în ceea ce privește alegerea măsurilor pe care le iau, cu condiția ca acestea să răspundă rapid și eficient unei anumite situații de urgență. Aceste măsuri pot evolua și pot fi adaptate dacă își păstrează caracterul provizoriu³.

Prin urmare, în conformitate cu această jurisprudență, propunerea include măsuri provizorii specifice în domeniile reglementate de Directiva privind procedurile de azil (privind înregistrarea, depunerea oficială a cererii și procedura la frontieră), Directiva privind condițiile de primire și Directiva privind returnarea, însoțite de garanțiile necesare pentru respectarea drepturilor fundamentale, precum și măsuri de sprijin operațional din partea agențiilor Uniunii Europene în beneficiul și la cererea statelor membre în cauză.

- **Subsidiaritatea**

Titlul V din TFUE privind spațiul de libertate, securitate și justiție îi conferă Uniunii Europene anumite competențe în domeniile menționate. Aceste competențe trebuie exercitate în conformitate cu articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană, și anume numai dacă și în măsura în care obiectivele acțiunii preconizate nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre, dar, datorită dimensiunilor și efectelor acțiunii preconizate, pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii Europene.

O situație în care integritatea teritorială și securitatea statelor membre sunt în pericol din cauza sosirii bruște a unor resortisanți ai țărilor terțe ca urmare a implicării active a unei țări terțe în facilitarea sosirii acestora ar trebui considerată ca având un impact asupra UE în ansamblul său și, prin urmare, necesită soluții la nivelul UE și sprijin din partea UE. Este necesar ca toate statele membre să reacționeze rapid și să acorde sprijin statului membru în cauză.

Realizarea acestor obiective necesită acțiuni la nivelul UE deoarece sunt transfrontaliere prin natura lor. Este clar că acțiunile întreprinse individual de către statele membre nu pot răspunde în mod satisfăcător necesității unei abordări comune la nivelul UE pentru o problemă comună.

Obiectivele unei astfel de abordări comune nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre, dar, datorită dimensiunilor și efectelor prezentei propuneri de decizie, pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii. Prin urmare, Uniunea trebuie să acționeze și poate să adopte măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității prevăzut la articolul 5 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană.

- **Proporționalitatea**

În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 alineatul (4) din Tratatul privind Uniunea Europeană, prezenta propunere de decizie stabilește

² Hotărârea din 6 septembrie 2017, Republica Slovacă și Ungaria/Consiliul, cauzele conexe C-643/15 și C-647/15, punctele 77 și 78.

³ Cauzele conexe C-643/15 și C-647/15, punctele 133 și 134.

condițiile exacte în care pot fi aplicate norme procedurale specifice în materie de azil, domeniul de aplicare și termenul de aplicare ale acestor norme, precum și garanțiile necesare.

Toate elementele măsurilor propuse pentru a face față situației specifice de instrumentalizare a migranților se limitează la ceea ce este necesar pentru a se asigura faptul că statele membre pot gestiona situația în mod ordonat și eficace, asigurând totodată egalitatea de tratament în ceea ce privește drepturile și garanțiile pentru solicitanți. Durata acestor măsuri este, de asemenea, limitată în timp la ceea ce este strict necesar pentru a le permite statelor membre în cauză să facă față situației care le pune în pericol securitatea sau integritatea teritorială.

Propunerea stabilește garanții pentru aplicarea derogărilor. Aceste măsuri sunt propuse împreună cu alte măsuri și când măsurile de politică externă încep să dea rezultate pentru a ajuta statele membre în cauză să gestioneze situația, în special având în vedere numărul semnificativ de resortisanți ai țărilor terțe care continuă să sosească din Belarus în aceste trei state membre și întrucât încă există un număr semnificativ de migranți blocați la frontiera UE cu Belarus. Comisia le propune în regim de urgență și ca măsuri cu caracter extraordinar și excepțional, limitate în timp.

Măsurile specifice referitoare la aspectele reglementate de Directiva privind procedurile de azil și de Directiva privind returnarea sunt proporționale, fiind prevăzute o serie de garanții care asigură un echilibru între nevoile imediate ale statelor membre în cauză pentru a gestiona situația instrumentalizării și protecția necesară a resortisanților țărilor terțe care sunt instrumentalizați.

- **Alegerea instrumentului**

Articolul 78 alineatul (3) din TFUE, care constituie temeiul juridic al prezentei propuneri, prevede adoptarea unei decizii a Consiliului, după consultarea Parlamentului European.

- **Drepturile fundamentale**

Prezenta propunere respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute în special de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, precum și obligațiile care decurg din dreptul internațional.

Cadrul prevăzut în prezenta decizie trebuie să se aplice cu respectarea deplină a drepturilor fundamentale consacrate în cartă, inclusiv dreptul la demnitate umană (articolul 1), interzicerea torturii și a pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante (articolul 4), dreptul la libertate și la siguranță (articolul 6), dreptul la azil (articolul 18), interzicerea expulzării colective și protecția împotriva returnării [articolul 19 alineatele (1) și (2)], dreptul la nediscriminare (articolul 21), principiul egalității dintre bărbați și femei (articolul 23), drepturile copilului (articolul 24) și dreptul la o cale de atac eficientă (articolul 47). Prezenta propunere ține seama pe deplin de nevoile speciale ale persoanelor vulnerabile. Garanțiile prevăzute pentru copii și persoanele vulnerabile în Directiva 2013/33/UE privind condițiile de primire trebuie să fie considerate elemente esențiale de către autoritățile competente.

Dreptul la libertate și liberă circulație este protejat, dat fiind faptul că, dacă luarea în custodie publică este utilizată în contextul normelor derogatorii de la procedura de azil la frontieră sau în domeniul returnării, respectivele norme pot fi aplicate numai într-un cadru strict reglementat și pentru o perioadă limitată de timp. În temeiul articolului 26 alineatul (1) din Directiva privind procedurile de azi, statele membre nu pot lua în custodie publică o persoană exclusiv pe motiv că aceasta solicită protecție internațională. Aceeași dispoziție face trimitere la articolul 8 din Directiva privind condițiile de primire pentru motivele și condițiile luării în

custodie publică. În conformitate cu articolul 8 alineatul (3) litera (c) din Directiva privind condițiile de primire, un solicitant poate fi luat în custodie publică pentru a se decide, în cadrul unei proceduri, asupra dreptului său de a intra pe teritoriu. Articolul 8 alineatul (2) prevede, de asemenea, că statele membre pot lua în custodie publică un solicitant numai în cazul în care nu se pot aplica efectiv măsuri mai puțin coercitive, cum ar restricțiile privind libertatea de circulație prevăzute la articolul 7 din directiva menționată.

Principiul nereturnării consacrat la articolul 33 din Convenția privind statutul refugiaților din 1951 și la articolul 19 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene este, de asemenea, respectat atunci când se aplică derogări de la Directiva privind returnarea. Propunerea reamintește în mod explicit obligația statelor membre de a respecta întotdeauna acest principiu în îndeplinirea obligației lor de a asigura controlul frontierelor. Respectarea principiului nereturnării include o evaluare a eventualei existențe a unui risc de persecuție, tortură ori tratament inuman sau degradant ori a unui risc de returnare în lanț.

În ceea ce privește aplicarea procedurii de azil la frontieră și derogarea de la Directiva privind returnarea, principiile și garanțiile de bază prevăzute în Directiva privind procedurile de azil, Directiva privind condițiile de primire și Directiva privind returnarea rămân aplicabile solicitanților care fac obiectul procedurii la frontieră. De asemenea, propunerea include acordarea de prioritate în mod obligatoriu cererilor întemeiate, precum și cererilor familiilor și ale copiilor. Este în beneficiul acestor solicitanți să se decidă cât mai rapid posibil cu privire la cererile lor de azil. Propunerea garantează dreptul la o cale de atac eficientă, asigurând faptul că instanțele au competența de a decide dacă solicitantul poate rămâne sau nu pe teritoriul statului membru în așteptarea unei decizii privind o cale de atac și cu garanțiile corespunzătoare aplicabile pentru a-i permite solicitantului să sesizeze instanțele cu astfel de cereri.

3. CONSULTĂRILE PĂRȚILOR INTERESATE

• Elaborarea de politici bazate pe date concrete

Propunerea a fost elaborată în regim de urgență. Aceasta se poate baza pe activitatea desfășurată în cadrul elaborării propunerii privind situațiile de criză și forță majoră în contextul noului Pact privind migrația și azilul și pe informațiile furnizate de părțile interesate în cursul procesului de consultare de la momentul declanșării amenințării hibride, în vara anului 2021.

• Consultările cu părțile interesate, obținerea și utilizarea cunoștințelor de specialitate

De la declanșarea, în vara anului 2021, a situației de amenințare hibridă, Comisia a consultat toate părțile interesate relevante cu privire la modalitățile de a-i face față. Statele membre vizate de instrumentalizarea curentă, în special Lituania, au sugerat inițiative legislative concrete, care, în opinia lor, ar aborda în mod adecvat situația. Prezenta propunere preia mai multe dintre aceste sugestii. Comisia s-a întâlnit și a făcut schimb de scrisori cu organizații internaționale și neguvernamentale, care au evaluat situația și au propus o reacție adecvată. Reprezentanți ai Comisiei au vizitat Polonia și Lituania de mai multe ori, atât la nivel politic, cât și la nivel tehnic. În cursul acestor vizite, reprezentanții Comisiei, în afara întâlnirilor cu autoritățile naționale, au colectat informații de la structurile naționale ale UNHCR și OIM și de la organizațiile neguvernamentale naționale pentru apărarea drepturilor omului care sprijină migrații în regiunile de frontieră.

4. IMPLICAȚII BUGETARE

Având în vedere natura prezentei propuneri legată de un caz de instrumentalizare a migrantilor, nu este posibil să se estimeze *a priori* eventualul impact bugetar. Eventualul impact bugetar va fi inclus în bugetul instrumentelor de finanțare existente ale UE din perioadele 2014-2020 și 2021-2027 în domeniul migrației, azilului și gestionării frontierelor. În cazul în care va fi necesar în mod excepțional, dacă situația se va agrava și mai mult, s-ar putea recurge la mecanismele de flexibilitate din cadrul CFM 2021-2027. Comisia Europeană și statele membre au discutat cu regularitate despre nevoile financiare care decurg din situația de la frontierele externe cu Republica Belarus. Prin urmare, în această toamnă, Comisia Europeană a furnizat Lituaniei sprijin de urgență, în timp ce Lituania, Letonia și Polonia au luat măsuri pentru a transfera resursele (necheltuite) din cadrul programelor lor naționale pentru perioada 2014-2020 ale acestor instrumente de finanțare. În acest context, pe lângă cele 360 de milioane EUR prevăzute pentru statele membre în cauză în cadrul IGFV pentru această perioadă financiară, o finanțare suplimentară de aproximativ 200 de milioane EUR va fi disponibilă pentru 2021 și 2022, din resursele existente, în special din pachetul financiar alocat facilității tematice din cadrul IGFV. Continuarea purtării unui dialog regulat va permite utilizarea optimă a resurselor disponibile în cadrul acestor instrumente.

Din motivul menționat mai sus, nu este posibil să se estimeze *a priori* eventualul impact bugetar asupra agențiilor descentralizate în cauză. Acestea dispun de o anumită flexibilitate în cadrul bugetelor lor actuale, dar, în funcție de evoluțiile viitoare și reflectând faptul că resursele agențiilor sunt limitate, nu este exclus să fie necesară o realocare a resurselor.

Nevoile financiare din cadrul prezentei propuneri sunt compatibile cu actualul cadru financiar multianual și ar putea implica utilizarea unor instrumente speciale.

În ceea ce privește aspectele procedurale în materie de azil, prezenta propunere nu îi impune Uniunii nicio sarcină financiară sau administrativă suplimentară. Prin urmare, în ceea ce privește aceste părți, prezenta propunere nu are implicații asupra bugetului Uniunii.

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind măsuri de urgență provizorii în beneficiul Letoniei, Lituaniei și Poloniei

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 78 alineatul (3),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

având în vedere avizul Parlamentului European⁴,

întrucât:

- (1) În conformitate cu articolul 78 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), în cazul în care unul sau mai multe state membre se află într-o situație de urgență caracterizată de un aflux brusc de resortisanți ai unor țări terțe, Consiliul, la propunerea Comisiei și după consultarea Parlamentului European, poate adopta măsuri provizorii, în beneficiul statului sau al statelor membre în cauză.
- (2) Începând cu vara anului 2021, Uniunea, în ansamblul său, și Letonia, Lituania și Polonia, în special, s-au confruntat cu o amenințare hibridă, sub forma instrumentalizării persoanelor. Acest lucru a dus la o creștere fără precedent a numărului de treceri ilegale ale frontierei din Belarus. Deși în ultimii ani nu a existat aproape nicio încercare de a trece frontierele externe în mod ilegal din Belarus în UE, astfel de încercări au devenit în prezent o realitate cotidiană. Aceste acțiuni au fost inițiate și organizate de regimul Lukașenko, care i-a ademenit pe migranți la graniță, cu cooperarea persoanelor care introduc ilegal migranți și a rețelelor infracționale.
- (3) Această instrumentalizare a dus la o situație gravă pentru respectivii migranți la frontierele externe ale Uniunii Europene cu Republica Belarus. Acțiunile Republicii Belarus au creat o criză umanitară, o serie de decese fiind deja confirmate. Responsabilitatea principală pentru soluționarea acestei crize revine Republicii Belarus. Această țară are obligații în temeiul Convenției de la Geneva, inclusiv al principiului nereturnării. Prin urmare, Republica Belarus trebuie să asigure o protecție adecvată a migranților aflați pe teritoriul său și să coopereze în acest scop cu Înalțul Comisar al Națiunilor Unite pentru Refugiați (UNHCR) și cu Organizația Internațională pentru Migrație (OIM). Deși accesul limitat a îngreunat sarcina de evaluare a nevoilor de partea bielorusă a frontierei, Comisia a conlucrat foarte strâns cu Organizația Națiunilor Unite și agențiile sale specializate, precum și cu organizațiile relevante pentru apărarea drepturilor omului și cu organizațiile umanitare

⁴ JO C , , p. .

partenere, în scopul de a evita agravarea în continuare a crizei umanitare, ținând seama și de deteriorarea condițiilor meteorologice. Prin decizii recente s-au mobilizat 700 000 EUR sub formă de finanțare umanitară pentru a sprijini partenerii care acordă asistență persoanelor vulnerabile blocate la frontieră și pe teritoriul Republicii Belarus.

- (4) Din cauza acestei instrumentalizări, în 2021, până la data de 21 noiembrie, pe teritoriile Letoniei, Lituaniei și Poloniei intraseră în mod neautorizat din Belarus 7 831 de resortisanți ai unor țări terțe, față de 257 pe parcursul întregului an 2020. S-au depus 2 676 de cereri de azil în Lituania, 579 de cereri în Letonia și 6 730 de cereri în Polonia. În plus, cele trei state membre au împiedicat 42 741 de încercări de traversare a frontierei. Deși este dificil să se furnizeze o estimare exactă, este posibil ca și mai mulți migranți, până la 10 000, să fie blocați în prezent în Belarus, în plus înregistrându-se zilnic noi sosiri.
- (5) Uniunea a condamnat cu fermitate, la cel mai înalt nivel, această instrumentalizare a migranților și a refugiaților vulnerabili. Consiliul European a discutat această amenințare în cadrul reuniunilor sale din lunile iunie și octombrie 2021⁵. În discursul privind starea Uniunii, președinta von der Leyen a declarat că acțiunile întreprinse de Belarus reprezintă un atac hibrid menit să destabilizeze Europa⁶. Aceste acțiuni indică o încercare voită de a crea o criză continuă și prelungită, ca parte a unui efort concertat mai amplu de destabilizare a Uniunii Europene și de subminare a societății și a instituțiilor-cheie. Aceste acțiuni reprezintă o amenințare reală și actuală la adresa securității Uniunii.
- (6) Prezenta propunere dă curs invitației adresate Comisiei de către Consiliul European în cadrul concluziilor sale din 22 octombrie de a propune orice modificări necesare ale cadrului juridic al Uniunii și măsuri concrete pentru a se asigura un răspuns imediat și adecvat la amenințarea hibridă, în conformitate cu dreptul Uniunii și cu obligațiile internaționale. De asemenea, propunerea răspunde unei solicitări din partea statelor membre afectate care își doresc să se poată baza pe măsuri provizorii pentru a face față în mod eficace situației de urgență în materie de migrație de la frontierele externe ale Uniunii. Măsurile respective ar urmări să sprijine în continuare Letonia, Lituania și Polonia în gestionarea rapidă și controlată a situației actuale, cu respectarea deplină a drepturilor fundamentale și a obligațiilor internaționale.
- (7) Pentru a răspunde situației de urgență actuale, Lituania, Letonia și Polonia au declarat stare de urgență și au intensificat supravegherea frontierelor și alte măsuri de control la frontieră pentru a proteja integritatea și securitatea Uniunii. În cadrul acestor măsuri, statele membre menționate au fost forțate să limiteze numărul de puncte de trecere a frontierei deschise și au trimis pe teren un număr semnificativ de polițiști de frontieră de-a lungul frontierei terestre cu Republica Belarus. În plus, aceste state membre trebuie să gestioneze resortisanții țărilor terțe care sosesc la frontierele lor, dintre care mulți solicită sau intenționează să solicite protecție internațională în Uniunea Europeană, și resortisanții țărilor terțe care se află deja pe teritoriul lor.
- (8) Uniunea a făcut dovada faptului că sprijină cu fermitate aceste state membre care sunt vizate de regimul din Belarus și care gestionează frontiera externă în numele UE.

⁵ Concluziile EUCO din 24-25 iunie 2021 și din 20-21 octombrie 2021.

⁶ Discursul privind starea Uniunii din 2021, 15 septembrie 2021.

- (9) Comisia a acordat Lituaniei asistență financiară de urgență. De asemenea, Comisia a furnizat, pe lângă cele 360 de milioane EUR prevăzute pentru statele membre în cauză în cadrul Instrumentului de sprijin financiar pentru gestionarea frontierelor și vize (IGFV) pentru această perioadă financiară, o finanțare suplimentară de aproximativ 200 de milioane EUR care va fi disponibilă pentru 2021 și 2022. În plus, Lituania a activat mecanismul de protecție civilă al UE, Comisia coordonând asistența acordată acestora de 19 state membre. Prin intermediul mecanismului, Lituania a primit corturi, paturi, sisteme de încălzire și alte articole esențiale pentru a răspunde nevoilor migranților aflați pe teritoriul său. Letonia și Polonia au, de asemenea, posibilitatea de a recurge la această opțiune.
- (10) În plus, Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (Frontex), Biroul European de Sprijin pentru Azil (EASO) și Europol au acordat sprijin operațional statelor membre care le-au solicitat asistență pentru a le ajuta să facă față actualei situații de criză. În special, agențiile au trimis pe teren experți pentru a prelucra cererile de azil, pentru a efectua controale la frontiere și a pune în aplicare măsuri operative și au depus eforturi pentru a consolida capacitatea de returnare și pentru a efectua operațiuni de returnare. Acest sprijin operațional s-a concretizat deja într-un număr considerabil de operațiuni de returnare. În prezent, agențiile pot acorda sprijin operațional suplimentar și este important ca cele trei state membre în cauză să utilizeze pe deplin acest sprijin.
- (11) Acest sprijin financiar și operațional a fost susținut de acțiuni în domeniul politicii externe menite să combată instrumentalizarea migranților și să reducă numărul sosirilor. Pe lângă pachetul cuprinzător de sancțiuni economice și financiare și interzicerea utilizării spațiului aerian al Uniunii și a accesului transportatorilor belaruși la aeroporturile din Uniune ca reacție la alegerile frauduloase și la devierea zborului Ryanair, Uniunea a luat măsuri suplimentare ca răspuns specific la instrumentalizarea migranților de către Belarus. La 9 noiembrie 2021, Consiliul a adoptat propunerea Comisiei privind suspendarea parțială a Acordului UE-Belarus de facilitare a eliberării vizelor. La 15 noiembrie 2021, Consiliul a modificat regimul de sancțiuni al UE aplicabil Republicii Belarus, iar Uniunea poate acum să vizeze atât persoanele, cât și entitățile care organizează sau contribuie la activități care facilitează trecerea ilegală a frontierelor UE. La 23 noiembrie, Comisia a prezentat o propunere de prevenire și restricționare a activităților operatorilor de transport care sunt implicați în introducerea ilegală de persoane sau în traficul de persoane în Uniune ori care facilitează aceste activități.
- (12) Comisia, Înalțul Reprezentant, asistat de Serviciul European de Acțiune Externă, și statele membre au depus eforturi diplomatice intense pe lângă principalele țări de origine și de tranzit pentru a preveni noi sosiri ale resortisanților acestor țări prin Belarus. Aceste eforturi au inclus acțiuni de sensibilizare și vizite intensificate în principalele țări partenere de origine și de tranzit pentru a combate dezinformarea propagată de Belarus, pentru a reduce numărul de plecări și pentru a obține sprijin în vederea primirii înapoi a propriilor resortisanți blocați în prezent în Belarus. Printre acțiunile de sensibilizare s-au numărat, de asemenea, contactele directe cu companiile aeriene și cu autoritățile aeronautice civile pentru a găsi modalități de a contribui la limitarea călătoriilor fără bună-credință către Belarus.
- (13) Aceste eforturi diplomatice, umanitare, operaționale și financiare întreprinse de Uniune sau de statele sale membre au dat rezultate rapide. Rutele de tranzit exploatate

de traficanți pentru a aduce migrații la frontiera cu Belarus sunt închise una câte una. Cu toate acestea, acțiunile coordonate de Belarus reprezintă în continuare un pericol real și actual pentru securitatea Uniunii și a statelor membre în cauză, precum și pentru integritatea lor teritorială. Contextul rămâne foarte volatil, Republica Belarus continuând să instrumentalizeze migrații care continuă să sosească la frontiera externă a Uniunii, această acțiune constituind un atac hibrid îndreptat împotriva UE.

- (14) Prin urmare, situația de pe teren rămâne problematică pentru Letonia, Lituania și Polonia, mii de migrați fiind blocați pe teritoriul lor și la frontiera UE-Belarus și resortisanții țărilor terțe continuând să sosească. Având în vedere situația actuală volatilă și dificilă din cele trei state membre în cauză, este necesar, prin urmare, să se adopte măsuri provizorii în beneficiul acestora.
- (15) Măsurile ar trebui să le asigure Letoniei, Lituaniei și Poloniei instrumentele juridice necesare pentru a răspunde rapid și eficient la situația de urgență caracterizată de un aflux brusc de resortisanți ai țărilor terțe cu care se confruntă statele membre în cauză. Aceste măsuri provizorii pot include toate măsurile necesare pentru a răspunde în mod eficace și rapid la atacul actual. Aceste măsuri pot deroga, în principiu, și de la dispozițiile actelor legislative.
- (16) Măsurile adoptate prin prezenta decizie au un caracter temporar, extraordinar și excepțional și trebuie luate pentru a permite o gestionare ordonată și demnă a fluxurilor, cu respectarea deplină a drepturilor fundamentale, precum și pentru a proteja integritatea teritorială și securitatea națională a statelor membre în cauză.
- (17) Pe baza evaluării situației de urgență actuale, instituirea unei proceduri de gestionare a situațiilor de urgență în materie de migrație și azil la frontierele externe, care derogă de la unele dintre dispozițiile Directivei 2013/32/UE privind procedurile de azil, ale Directivei 2013/33/UE privind condițiile de primire și ale Directivei 2008/115/CE privind returnarea, este considerată a fi cea mai adecvată soluție pentru a sprijini statele membre în cauză. Procedura de gestionare a situațiilor de urgență în materie de migrație și azil și măsurile de sprijin operațional prevăzute în prezenta decizie ar trebui să ajute statele membre în cauză să gestioneze situația într-un mod controlat și eficace, asigurând totodată respectarea deplină a drepturilor fundamentale și a obligațiilor internaționale, astfel cum s-a subliniat în solicitarea pe care Consiliul European a adresat-o Comisiei. În special, măsurile prevăzute în prezenta decizie respectă dreptul de azil prin asigurarea unui acces real și efectiv la procedură și respectă principiul nereturnării.
- (18) Procedura de gestionare a situațiilor de urgență în materie de migrație și azil la frontierele externe prevăzută în prezenta decizie respectă și trebuie să fie aplicată cu respectarea deplină a Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, în special a articolelor 1, 4, 7, 24, 18 și a articolului 19 alineatele (1) și (2). Pentru a reflecta, în special, importanța esențială care trebuie acordată interesului superior al copilului, necesității de a respecta viața de familie și de a asigura protecția sănătății persoanelor în cauză, prezenta decizie ar trebui să prevadă norme și garanții specifice aplicabile minorilor și membrilor de familie ai acestora, precum și solicitanților a căror stare de sănătate necesită acordarea unui sprijin specific și adecvat. Garanțiile prevăzute în Directiva 2013/32 (Directiva privind procedurile de azil) și în Directiva 2013/33 (Directiva privind condițiile de primire) pentru solicitanții cu nevoi speciale sau vulnerabilități ar trebui să se aplice în continuare în ceea ce privește persoanele care

fac obiectul procedurii de gestionare a situațiilor de urgență în materie de migrație și azil. Directiva 2013/33, inclusiv normele și garanțiile privind luarea în custodie publică a solicitanților de protecție internațională, ar trebui să se aplice în continuare din momentul în care se depune o cerere de protecție internațională. Posibilitatea de a deroga de la anumite dispoziții ale acestei directive nu ar trebui să aducă atingere obligației statelor membre de a asigura în orice moment respectarea demnității umane și de a satisface, în special, nevoile de bază ale resortisanților țărilor terțe care fac obiectul procedurii de gestionare a situațiilor de urgență în materie de migrație și azil.

- (19) Este necesar să se stabilească o procedură de gestionare a situațiilor de urgență în materie de migrație și azil la frontierele externe, adaptată la nevoile specifice ale statelor membre în cauză, deoarece dispozițiile actuale ale Directivei privind procedurile de azil nu oferă instrumente adecvate pentru a răspunde în mod eficace actualii situații de urgență caracterizate de instrumentalizarea migranților de către Belarus. Deși unele dintre dispozițiile Directivei 2013/32/UE privind procedurile de azil pot fi aplicate pentru a face față situației actuale în mod ordonat, acestea nu sunt concepute în mod specific pentru o situație în care integritatea și securitatea Uniunii sunt atacate ca urmare a instrumentalizării migranților. Prin urmare, sunt necesare dispoziții procedurale specifice, în special stabilirea unei proceduri de gestionare a situațiilor de urgență în materie de migrație și azil, pentru a răspunde acestei situații de urgență specifice. În ceea ce privește aspectele care nu sunt reglementate în mod specific de prezenta decizie, ar trebui să se aplice toate celelalte norme și garanții prevăzute în Directiva privind procedurile de azil.
- (20) Pentru a sprijini statele membre în cauză în gestionarea ordonată a fluxurilor, în cadrul procedurii de gestionare a situațiilor de urgență în materie de migrație și azil, Letonia, Lituania și Polonia pot decide, în ceea ce privește resortisanții țărilor terțe sau apatrizii reținuți sau găsiți în apropierea frontierei cu Republica Belarus după ce au intrat ilegal pe teritoriu sau după ce s-au prezentat la punctele de trecere a frontierei, să înregistreze cererile de protecție internațională numai la punctele de înregistrare specifice desemnate în acest scop, situate în apropierea frontierei, printre care se pot număra puncte specifice de trecere a frontierei, și să prevadă posibilitatea efectivă de a depune cererile de protecție internațională numai la punctele specifice care au fost desemnate în acest scop și care ar trebui să fie ușor accesibile. Cu toate acestea, trebuie să se asigure un acces real și efectiv la procedura de protecție internațională, în conformitate cu articolul 18 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. În acest sens, Letonia, Lituania și Polonia ar trebui să se asigure că un număr suficient de puncte de înregistrare, printre care se pot număra puncte de trecere a frontierei, sunt desemnate și deschise în acest scop. Solicitanții ar trebui să fie informați în mod corespunzător cu privire la locurile în care cererea lor va fi înregistrată și poate fi depusă.
- (21) Pentru a se asigura faptul că statele membre în cauză dispun de flexibilitatea necesară și pentru a se evita ca Republica Belarus să vizeze categorii specifice de resortisanți ai țărilor terțe, ar trebui să fie posibil ca, în cadrul procedurii de gestionare a situațiilor de urgență în materie de migrație și azil prevăzute în prezenta decizie, statele membre în cauză să ia o decizie în cadrul unei proceduri la frontieră în temeiul articolului 43 din Directiva privind procedurile de azil cu privire la admisibilitatea și fondul tuturor cererilor de protecție internațională depuse de resortisanți ai țărilor terțe sau de apatrizi reținuți sau găsiți în apropierea frontierei cu Republica Belarus după ce au intrat ilegal pe teritoriu sau care s-au prezentat la punctele de trecere a frontierei. Trebuie să se respecte garanțiile prevăzute în capitolul II din Directiva privind procedurile de azil.

- (22) În cadrul procedurii de gestionare a situațiilor de urgență în materie de migrație și azil, interesul superior al copilului și garanțiile pentru solicitanții cu probleme medicale constituie elemente esențiale de care autoritățile competente ar trebui să țină seama. Din acest motiv, în cadrul procedurii de gestionare a situațiilor de urgență în materie de migrație și azil, Letonia, Lituania și Polonia ar trebui să acorde prioritate examinării cererilor depuse de persoanele cu solicitări întemeiate sau cererilor minorilor și ale membrilor de familie ai acestora. În plus, în cazul în care starea de sănătate a solicitantului nu permite examinarea cererii la frontieră sau în zonele de tranzit, Letonia, Lituania și Polonia nu ar trebui să aplice procedura la frontieră. Acest lucru ar trebui să fie valabil și în cazul în care problemele de sănătate apar în timpul examinării cererii. Dacă, în cursul examinării cererii, se constată că un solicitant are nevoie de garanții procedurale speciale și că nu se poate acorda un sprijin adecvat în contextul procedurii de azil la frontieră, în conformitate cu articolul 24 alineatul (3) din Directiva privind procedurile de azil, statul membru în cauză ar trebui să îl includă pe solicitant în cadrul procedurii obișnuite desfășurate pe teritoriu.
- (23) În conformitate cu articolul 26 alineatul (1) din Directiva privind procedurile de azi, statele membre nu ar trebui să ia în custodie publică o persoană exclusiv pe motiv că aceasta solicită protecție internațională. În cazul luării în custodie publică, ar trebui să se aplice motivele și condițiile de luare în custodie publică prevăzute la articolul 8 din Directiva privind condițiile de primire. În conformitate cu articolul 8 alineatul (3) litera (c) din Directiva privind condițiile de primire, un solicitant poate fi luat în custodie publică pentru a se decide, în cadrul unei proceduri, asupra dreptului său de a intra pe teritoriu. Articolul 8 alineatul (2) prevede, de asemenea, că statele membre pot lua în custodie publică un solicitant numai în cazul în care nu se pot aplica efectiv măsuri mai puțin coercitive, cum ar fi restricțiile privind libertatea de circulație prevăzute la articolul 7 din directiva menționată. Trebuie să se aplice garanțiile privind luarea în custodie publică prevăzute în Directiva privind condițiile de primire, în special pentru grupuri specifice, cum ar fi minorii și familiile acestora. Alternativele la luarea în custodie publică, cum ar fi restricțiile impuse liberei circulații, pot fi la fel de eficiente ca luarea în custodie publică în circumstanțele actuale și, prin urmare, ar trebui să fie luate în considerare de către autorități, în special în cazul minorilor.
- (24) Procedura de gestionare a situațiilor de urgență în materie de migrație și azil prevăzută în prezenta decizie le permite statelor membre să prelungească termenul de înregistrare a cererilor de protecție internațională cu până la patru săptămâni și termenul maxim de aplicare a unei proceduri la frontieră la șaisprezece săptămâni, pe cursul cărora ar trebui să se ia o decizie cu privire la cerere, inclusiv o decizie cu privire la o posibilă cale de atac împotriva unei decizii negative. Aceste termene procedurale, care sunt mai lungi decât cele prevăzute în Directiva privind procedurile de azil, sunt concepute pentru a ajuta statele membre în cauză să facă față afluxului brusc, într-o situație de instrumentalizare a migranților. Confruntate cu situația actuală, statele membre în cauză trebuie să redirecționeze resurse pentru a-și proteja integritatea teritorială, pe lângă gestionarea resortisanților țărilor terțe care sosesc la frontierele lor sau care se află deja pe teritoriile lor. Prin urmare, este posibil ca statele membre în cauză să aibă nevoie de timp pentru a-și reorganiza resursele și a-și spori capacitățile, inclusiv cu sprijinul agențiilor UE. În plus, numărul solicitanților care fac obiectul procedurii la frontieră va fi mai mare decât în condiții normale și, prin urmare, statele membre în cauză pot avea nevoie de mai mult timp pentru a fi în măsură să ia decizii fără a permite intrarea pe teritoriu. Totuși, Letonia, Lituania și Polonia ar trebui să acorde

prioritate înregistrării cererilor depuse de copiii minori și de membrii de familie ai acestora.

- (25) Trebuie să se evite cu orice preț orice acte violente la frontieră, nu numai pentru a proteja integritatea teritorială și securitatea statelor membre în cauză, ci și pentru a garanta securitatea și siguranța resortisanților țărilor terțe, inclusiv a familiilor și copiilor care așteaptă să solicite azil în Uniune în mod pașnic. În cazul în care statele membre în cauză se confruntă la frontiera lor externă cu acțiuni violente, inclusiv în contextul încercărilor resortisanților țărilor terțe de a forța intrarea în masă și utilizând mijloace violente disproporționate, statele membre în cauză ar trebui să poată lua măsurile necesare în conformitate cu dreptul lor intern pentru a menține securitatea, legalitatea și ordinea și pentru a asigura aplicarea efectivă a prezentei decizii.
- (26) Articolul 18 alineatul (9) din Directiva 2013/33/UE le permite statelor membre ca, în cazuri justificate în mod corespunzător în anumite condiții, să stabilească temporar alte forme de condiții materiale de primire decât cele prevăzute în directiva menționată. Situația de urgență actuală este o situație excepțională care justifică stabilirea altor forme de condiții materiale de primire, întrucât s-a înregistrat un flux brusc și imprevizibil de resortisanți ai țărilor terțe care trebuie să facă obiectul unor operațiuni de prelucrare și de gestionare. Din acest motiv, în situația de urgență actuală, statele membre în cauză ar trebui să poată deroga de la standardele Directivei privind condițiile de primire și să furnizeze resortisanților țărilor terțe și apatrizilor adăpost temporar, care ar trebui să fie adaptat la condițiile meteorologice sezoniere și să satisfacă nevoile de bază, în special prin furnizarea de hrană, apă, îmbrăcăminte, îngrijiri medicale adecvate și asistență pentru persoanele vulnerabile, cu respectarea deplină a dreptului la demnitate umană.
- (27) Pentru ca Letonia, Lituania și Polonia să facă față mai bine situației de urgență caracterizate de actualele fluxuri ilegale de resortisanți ai țărilor terțe și în vederea completării și asigurării coerenței depline cu măsurile la frontieră și cu procedura de azil la frontiera externă, statelor membre în cauză ar trebui să li se permită să deroge provizoriu de la aplicarea Directivei 2008/115/CE (Directiva privind returnarea) în ceea ce privește resortisanții țărilor terțe și apatrizii a căror cerere de protecție internațională a fost respinsă în contextul unei proceduri de azil, astfel cum se prevede în prezenta decizie. În cazul în care se depune o cerere ulterioară doar pentru a întârzia sau a împiedica returnarea, statele membre pot considera cererea respectivă ca inadmisibilă în conformitate cu articolul 33 alineatul (2) litera (d) din Directiva privind procedurile de azil. Prezenta decizie nu aduce atingere posibilității ca Letonia, Lituania și Polonia să deroge de la aplicarea Directivei 2008/115/CE în temeiul articolului 2 alineatul (2) litera (a) din directiva menționată în ceea ce privește resortisanții țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală reținuți pentru trecerea ilegală pe cale terestră, maritimă sau aeriană a frontierei externe a unui stat membru și care nu au obținut ulterior o autorizație sau un drept de ședere în respectivul stat membru.
- (28) Atunci când aplică derogarea de la aplicarea Directivei privind returnarea, Letonia, Lituania și Polonia trebuie să asigure respectarea deplină a principiului nereturnării și să țină seama în mod corespunzător de interesul superior al copilului, de viața de familie și de starea de sănătate a respectivului resortisant al unei țări terțe, în cazul unor dispoziții contrare privind derogările prevăzute în Directiva privind returnarea. De asemenea, acestea trebuie să se asigure că tratamentul și nivelul de protecție în legătură cu limitările privind utilizarea măsurilor coercitive, amânarea îndepărtării,

îngrijirile medicale de urgență, nevoile persoanelor vulnerabile și condițiile de luare în custodie publică nu sunt mai puțin favorabile decât cele prevăzute în Directiva privind returnarea.

- (29) Letonia, Lituania și Polonia ar trebui să îi informeze pe resortisanții țărilor terțe cu privire la măsurile aplicate în conformitate cu prezenta decizie. În special, Letonia, Lituania și Polonia ar trebui să îi informeze pe resortisanții țărilor terțe sau pe apatrizi într-o limbă pe care aceștia o înțeleg sau se presupune în mod rezonabil că o înțeleg cu privire la măsurile aplicate, cu privire la punctele unde se pot înregistra și depune cereri de protecție internațională, în special cu privire la locul unde se află cele mai apropiate puncte unde își pot depune cererile, cu privire la posibilitatea de a contesta decizia referitoare la cerere și cu privire la durata măsurilor.
- (30) Pentru a sprijini statele membre în cauză în furnizarea asistenței necesare resortisanților țărilor terțe care intră în domeniul de aplicare al prezentei decizii, inclusiv prin promovarea activităților de returnare voluntară sau prin îndeplinirea sarcinilor lor umanitare, agențiile ONU și alte organizații partenere relevante, în special Organizația Internațională pentru Migrație și Federația Internațională a Societăților de Cruce Roșie și Semilună Roșie, ar trebui să aibă acces efectiv la frontieră în condițiile prevăzute în Directiva privind condițiile de primire și în Directiva privind procedurile de azil. În conformitate cu articolul 29 din Directiva privind procedurile de azil, Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Refugiați ar trebui să i se permită să aibă acces la solicitanți, inclusiv la cei aflați la frontieră. În acest scop, Letonia, Lituania și Polonia ar trebui să lucreze în strânsă cooperare cu agențiile ONU și cu organizațiile partenere relevante.
- (31) Letonia, Lituania și Polonia ar trebui să aplice măsurile prevăzute în prezenta decizie numai atât timp cât este strict necesar pentru a face față situației de urgență și, în orice caz, nu mai mult de șase luni. Dacă situația care a condus la aplicarea acestor măsuri specifice va înceta să existe înainte de încheierea acestei perioade de șase luni, statele membre în cauză vor trebui să înceteze imediat aplicarea acestora. Comisia, în cooperare cu statele membre în cauză și cu agențiile relevante ale UE, ar trebui să monitorizeze și să analizeze în mod constant situația și să propună, după caz, Consiliului și statelor membre în cauză încetarea aplicării măsurilor prevăzute în prezenta decizie sau eventuala prelungire a acestora prin intermediul unei propuneri în temeiul articolului 78 alineatul (3) din TFUE.
- (32) În urma unei cereri de sprijin din partea Letoniei, Lituaniei și Poloniei, agențiile Uniunii Europene ar trebui să evalueze nevoile lor în cooperare cu acestea. Pentru a sprijini cele trei state membre care se confruntă cu provocări specifice generate de instrumentalizarea migrantilor de către Belarus, Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (Frontex), Biroul European de Sprijin pentru Azil (EASO) și Europol, precum și statele membre ar trebui să ofere Letoniei, Lituaniei și Poloniei un sprijin adecvat, acordând prioritate resurselor necesare acestora, continuând totodată să satisfacă nevoile altor state membre care se confruntă cu o presiune exercitată de migrație.
- (33) Pentru a sprijini cele trei state membre care se confruntă cu provocări specifice generate de instrumentalizarea migrantilor, Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (Frontex) ar trebui, la cererea statelor membre în cauză, să acorde prioritate sprijinului pe care îl furnizează acestor trei state membre. În acest

context, la cererea unuia dintre statele membre în cauză, directorul executiv al Frontex ar trebui să lanseze o intervenție rapidă la frontieră sau o intervenție pentru returnare pentru o perioadă limitată pe teritoriul respectivului stat membru gazdă și să mobilizeze resursele necesare. În plus, la cerere, Frontex ar trebui să acorde prioritate furnizării oricărui alt tip de asistență, cum ar fi serviciile de fuziune EUROSUR sau produsele de analiză a riscurilor, precum și furnizării echipamentelor necesare pentru consolidarea supravegherii frontierelor. O situație de instrumentalizare a migranților ar trebui, în plus, să conducă la efectuarea de către Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă a unei evaluări specifice a vulnerabilității, inclusiv pentru a analiza eventualele nevoi suplimentare de sprijin.

- (34) Pentru a sprijini aceste state membre care se confruntă cu provocări specifice generate de instrumentalizarea migranților să pună în aplicare derogările prevăzute în prezenta decizie, Biroul European de Sprijin pentru Azil (EASO) ar trebui, la cererea statelor membre în cauză, să acorde prioritate sprijinului pe care îl furnizează Letoniei, Lituaniei și Poloniei, prin punerea la dispoziția acestora a resurselor necesare, în special prin trimiterea pe teren de echipe de sprijin pentru azil care să ofere asistență, printre altele, în ceea ce privește înregistrarea și prelucrarea cererilor, identificarea și evaluarea vulnerabilităților, asigurarea unor condiții de primire adecvate sau furnizarea serviciilor de traducere, a expertizei și a formării necesare.
- (35) Pentru a sprijini cele trei state membre care se confruntă cu provocări specifice generate de instrumentalizarea migranților, Europol ar trebui, la cererea statelor membre în cauză, să le sprijine prin trimiterea pe teren de experți, acordând un tratament prioritar solicitărilor acestora, furnizând produse de analiză adaptate, cum ar fi evaluări ale amenințărilor, analize strategice și operaționale și rapoarte de situație, și să sprijine în continuare statele membre în combaterea introducerii ilegale de migranți și a infracțiunilor conexe.
- (36) După caz, agențiile Uniunii Europene ar trebui să lanseze cereri de exprimare a interesului pentru experți, ca răspuns la solicitările Letoniei, Lituaniei sau Poloniei de a li se acorda sprijin. În acest caz, statele membre ar trebui încurajate să pună cât mai curând posibil la dispoziție experții necesari care au profilurile adecvate. În contextul unei intervenții rapide la frontieră sau al unei intervenții pentru returnare organizate de Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă, statele membre ar trebui încurajate să furnizeze contribuțiile care le revin pentru trimiterea pe teren a echipelor din cadrul corpului permanent, inclusiv din cadrul rezervei pentru reacție rapidă, sau toate echipamentele necesare, inclusiv din cadrul rezervei de echipamente pentru reacție rapidă. De asemenea, statele membre ar trebui încurajate să sprijine Letonia, Lituania și Polonia în orice măsuri de returnare și în acțiunile lor de sensibilizare a țărilor terțe.
- (37) Întrucât obiectivele prezentei decizii nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre, dar, având în vedere amploarea sau efectele acțiunii, pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE). În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul menționat, prezenta decizie nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea acestor obiective.

- (38) Prezenta decizie respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.
- (39) În conformitate cu articolele 1 și 2 din Protocolul nr. 21 privind poziția Irlandei cu privire la spațiul de libertate, securitate și justiție, anexat la TUE și la TFUE, și fără a aduce atingere articolului 4 din protocolul menționat, Irlanda nu participă la adoptarea prezentei decizii, nu are obligații în temeiul acesteia și nu face obiectul aplicării sale.
- (40) În conformitate cu articolele 1 și 2 din Protocolul nr. 22 privind poziția Danemarcei, anexat la Tratatul UE și la TFUE, Danemarca nu participă la adoptarea prezentei decizii, nu are obligații în temeiul acesteia și nu face obiectul aplicării sale.
- (41) Având în vedere caracterul urgent al situației, prezenta decizie ar trebui să intre în vigoare în ziua următoare datei publicării sale în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.
- (42) Având în vedere caracterul lor provizoriu, măsurile adoptate ar trebui să fie limitate în timp, iar aplicarea lor să înceteze odată ce situația de urgență actuală se va fi încheiat.
- (43) Persoanele care au sosit din Belarus în Letonia, Lituania și Polonia înainte de intrarea în vigoare a prezentei decizii ar trebui incluse în domeniul său de aplicare dacă nu au fost încă înregistrate sau dacă nu a început procedura de returnare a acestora,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

CAPITOLUL I

DISPOZIȚIE INTRODUCȚIVĂ

Articolul 1

Obiect

Prezenta decizie stabilește măsuri provizorii în beneficiul Letoniei, Lituaniei și Poloniei, în vederea sprijinirii acestora în gestionarea situației de urgență cauzate de acțiunile Republicii Belarus, care au condus la un aflux brusc de resortisanți ai țărilor terțe în contextul actual al instrumentalizării migranților la frontierele externe.

CAPITOLUL II

PROCEDURA DE GESTIONARE A SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ ÎN MATERIE DE MIGRAȚIE ȘI AZIL LA FRONTIERELE EXTERNE ALE LETONIEI, LITUANIEI ȘI POLONIEI

Articolul 2

Procedura de azil

1. Prin derogare de la articolul 6 alineatul (1) din Directiva privind procedurile de azil, înregistrarea resortisanților țărilor terțe sau apatrizilor reținuți sau găsiți în apropierea

frontierei cu Republica Belarus după ce au intrat ilegal pe teritoriu sau după ce s-au prezentat la punctele de trecere a frontierei se poate efectua în termen de cel mult patru săptămâni de la depunerea cererii.

Letonia, Lituania și Polonia trebuie să acorde prioritate înregistrării cererilor depuse de minori și de membrii de familie ai acestora.

2. Prin derogare de la articolul 25 alineatul (6) litera (b), de la articolul 31 alineatul (8) și de la articolul 43 alineatul (1) litera (b) din Directiva privind procedurile de azil, Letonia, Lituania și Polonia pot decide, la frontiera lor sau în zonele lor de tranzit, cu privire la admisibilitatea sau, în cadrul unei proceduri aplicate în temeiul articolului 31 alineatul (8) din directiva menționată, cu privire la fondul tuturor cererilor înregistrate în conformitate cu alineatul (1). Se aplică principiile și garanțiile de bază prevăzute în capitolul II din Directiva privind procedurile de azil.
3. Letonia, Lituania și Polonia trebuie să acorde prioritate examinării cererilor care sunt susceptibile a fi întemeiate sau care sunt depuse de minori și de membrii de familie ai acestora.
4. Pentru solicitanții a căror stare de sănătate necesită un sprijin care nu poate fi asigurat în mod adecvat la frontieră sau în zonele de tranzit, inclusiv atunci când acest lucru se constată în timpul procedurii, procedura la frontieră încetează să se aplice, iar solicitantului i se permite intrarea pe teritoriu pentru ca cererea să fie examinată, fără a fi necesară reluarea procedurii.
5. Prin derogare de la articolul 43 alineatul (2) din Directiva privind procedurile de azil, termenul prevăzut pentru luarea unei decizii înainte de permiterea accesului pe teritoriu poate fi prelungit la 16 săptămâni, pe parcursul cărora se ia o decizie cu privire la cerere, inclusiv cu privire la calea de atac.
6. Prin derogare de la articolul 46 alineatele (5) și (6) din Directiva privind procedurile de azil, Letonia, Lituania și Polonia pot decide să aplice normele prevăzute la alineatul (6) al articolului menționat în cazul tuturor deciziile luate referitor la cererile examinate în cadrul unei proceduri la frontieră, astfel cum se menționează la alineatul (2) al prezentului articol.

Articolul 3

Condițiile materiale de primire

Prin derogare de la Directiva 2013/33/UE, Letonia, Lituania și Polonia pot stabili temporar în ceea ce privește condițiile materiale de primire, alte forme decât cele prevăzute la articolele 17 și 18 din Directiva 2013/33/UE pentru solicitanții reținuți sau găsiți în apropierea frontierei cu Republica Belarus după ce au intrat ilegal pe teritoriu sau după ce s-au prezentat la punctele de trecere a frontierei și care intră sub incidența măsurilor prevăzute la articolul 2 alineatul (1) din prezenta decizie, cu condiția ca aceste state membre să satisfacă nevoile de bază ale solicitanților, în special hrană, apă, îmbrăcăminte, îngrijiri medicale adecvate și adăpost temporar adaptat la condițiile meteorologice sezoniere, și cu respectarea deplină a demnității umane.

Articolul 4

Procedura de returnare

1. Letonia, Lituania și Polonia pot decide să nu aplice Directiva 2008/115/CE în cazul resortisanților țărilor terțe și apatrizilor a căror cerere de protecție internațională este respinsă și cărora li s-a aplicat articolul 2.
2. În ceea ce privește resortisanții țărilor terțe și apatrizii menționați la alineatul (1), Letonia, Lituania și Polonia trebuie:
 - (a) să respecte principiul nereturnării și să țină seama în mod corespunzător de interesul superior al copilului, de viața de familie și de starea de sănătate a respectivului resortisant al unei țări terțe, astfel cum se prevede la articolul 5 din Directiva 2008/115/CE (Directiva privind returnarea);
 - (b) să se asigure că tratamentul și nivelul de protecție al acestora nu sunt mai puțin favorabile decât cele prevăzute la articolul 8 alineatele (4) și (5) (limitările privind utilizarea măsurilor coercitive), la articolul 9 alineatul (2) litera (a) (amânarea îndepărtării), la articolul 14 alineatul (1) literele (b) și (d) (îngrijirile medicale de urgență și luarea în considerare a nevoilor persoanelor vulnerabile) și la articolele 16 și 17 (condițiile de luare în custodie publică) din Directiva 2008/115/CE (Directiva privind returnarea).

Articolul 5

Garanții specifice

1. Atunci când aplică prezenta decizie, Letonia, Lituania și Polonia îi informează în mod corespunzător pe resortisanții țărilor terțe sau pe apatrizi într-o limbă pe care o înțeleg sau se presupune în mod rezonabil că o înțeleg cu privire la măsurile aplicate, cu privire la punctele specifice unde se pot înregistra și depune cererile de protecție internațională, în special cu privire la locul unde se află cel mai apropiat punct în care pot depune cererile de protecție internațională, cu privire la posibilitatea de a contesta decizia luată referitor la cerere și cu privire la durata măsurilor.
2. Letonia, Lituania și Polonia nu aplică articolele 2, 3, 4 și 5 pentru o perioadă mai lungă decât cea strict necesară pentru a face față situației de urgență cauzate de Belarus și, în orice caz, nu mai lungă decât perioada prevăzută la articolul 10.

CAPITOLUL III

SPRIJINUL OPERAȚIONAL

Articolul 6

Sprijinul operațional acordat de Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă

1. În urma unei cereri de sprijin din partea Letoniei, Lituaniei sau Poloniei, Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă acordă sprijin operațional sau își intensifică sprijinul operațional acordat Letoniei, Lituaniei și Poloniei în domeniul gestionării frontierelor și returnării prin trimiterea pe teren a corpului permanent al poliției de frontieră și gărzii de coastă la nivel european, inclusiv, după caz, prin trimiterea pe teren de personal din rândul celor 1 500 de membri ai personalului din cadrul rezervei pentru reacție rapidă, punerea la dispoziție de echipamente tehnice și furnizarea oricărui alt tip de sprijin relevant.
2. Directorul executiv al Agenției Europene pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (Frontex) poate lansa o intervenție rapidă la frontieră în conformitate cu articolul 39 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2019/1896 sau o intervenție pentru returnare în conformitate cu articolul 53 din regulamentul menționat.
3. În conformitate cu cererile adresate de Letonia, Lituania și Polonia, agenția le sprijină prin intermediul următoarelor activități:
 - (a) trimiterea pe teren a corpului permanent în cadrul echipelor de gestionare a frontierelor și a echipamentelor tehnice relevante (autovehicule de patrulare, autovehicule de transport, elicoptere, autovehicule echipate cu sisteme de termoviziune, camere etc.) pentru a sprijini controlul la frontiere, în special în ceea ce privește următoarele activități:
 - supravegherea frontierelor;
 - verificările la frontiere;
 - detectarea criminalității transfrontaliere;
 - raportarea;
 - serviciile de interpretare;
 - identificarea minorilor și a altor migranți vulnerabili și acordarea de asistență pentru asigurarea unei încadrări adecvate;
 - (b) trimiterea pe teren a corpului permanent în cadrul echipelor de gestionare a frontierelor și a echipamentelor tehnice relevante pentru a sprijini returnarea resortisanților țărilor terțe care fie nu au solicitat protecție internațională, fie nu mai au dreptul de a rămâne pe teritoriu, în special prin acordarea de asistență pentru:
 - activitățile anterioare returnării, inclusiv consilierea în materie de returnare și sprijinirea cooperării cu țările terțe prin organizarea de misiuni de identificare și prin furnizarea de servicii de videoconferință pentru interviurile de identificare;
 - returnările voluntare;
 - operațiunile de returnare efectuate utilizând zboruri comerciale și zboruri charter, inclusiv escortarea persoanelor returnate în țara terță de origine și, dacă este cazul, activitățile ulterioare returnării în țările terțe;

- (c) trimiterea pe teren a corpului permanent în cadrul echipelor de sprijin pentru gestionarea migrației, cu scopul de a contribui la identificarea migranților, inclusiv la verificarea cetățeniei și la verificarea documentelor de călătorie, în special prin:
- acordarea de sprijin în ceea ce privește activitățile de interogare și aplicarea indicatorilor comuni de risc pentru a identifica persoanele care pot avea legături cu terorismul și pentru a colecta mai multe informații referitoare la rute, persoane care introduc ilegal migranți și moduri de operare;
 - acordarea de sprijin cu ajutorul echipamentelor EURODAC și furnizarea de personal care să contribuie la înregistrarea și prelevarea amprentelor digitale ale migranților;
 - acordarea unui tratament prioritar tuturor cererilor adresate de cele trei state membre în cauză privind serviciilor de fuziune EUROSUR, în special pentru:
 - monitorizarea traficului aerian pentru a monitoriza zborurile care sosesc în Belarus din diverse locuri de plecare;
 - asigurarea unei monitorizări regulate cu ajutorul unor servicii adaptate de date operative imagistice, inclusiv imagini din satelit, care să acopere zonele prefrontaliere adiacente din Belarus pentru a evalua situația, precum și zonele prefrontaliere mai îndepărtate relevante pentru o mai bună înțelegere a potențialelor amenințări la adresa siguranței personalului și a echipamentelor tehnice aflate pe teren;
 - furnizarea de servicii adaptate de supraveghere aeriană cu scopuri multiple, atunci când acestea sunt disponibile și necesare, care să acopere teritoriul belarus de-a lungul frontierei, fie printr-o abordare regională care să acopere Letonia, Lituania și Polonia, fie prin sprijinirea unui (unor) anumit(e) stat(e) membru (membre) prin furnizarea de capacități care să permită efectuarea supravegherii pe timpul nopții;
- (d) asigurarea monitorizării platformelor de comunicare socială pentru a detecta la timp grupurile de potențiali migranți și a reacționa la orice tip de posibile deplasări în masă către frontierele UE;
- (e) furnizarea de produse de analiză a riscurilor adaptate;
- (f) alt sprijin specific, după caz.

Articolul 7

Sprijinul operațional acordat de Biroul European de Sprijin pentru Azil

În urma unei cereri de sprijin din partea Letoniei, Lituaniei sau Poloniei, Biroul European de Sprijin pentru Azil (EASO) acordă prioritate punerii la dispoziție a sprijinului operațional necesar acestora, în special prin intermediul următoarelor activități:

- (a) trimiterea pe teren de echipe de sprijin pentru azil;
- (b) înregistrarea cererilor de protecție internațională;
- (c) facilitarea unei analize inițiale a cererilor de azil;
- (d) desfășurarea de interviuri personale cu solicitanții cu privire la cererile lor și la circumstanțele sosirii lor;
- (e) sprijinirea identificării și evaluării corespunzătoare a solicitanților vulnerabili;
- (f) sprijinirea gestionării centrelor de primire, a conceperii centrelor de primire și a instituirii unor standarde adecvate în centrele de primire;
- (g) furnizarea de informații și de asistență specifică de care ar putea avea nevoie solicitanții sau potențialii solicitanți de protecție internațională;
- (h) furnizarea de expertiză, în special în legătură cu serviciile de interpretare și traducere, informații precise și actualizate referitoare la țările de origine, precum și cunoștințe privind tratarea și gestionarea cazurilor de azil;
- (i) furnizarea de cursuri de formare pentru personalul autorităților competente sau al altor autorități;
- (j) alt sprijin specific, după caz.

Articolul 8

Sprijinul operațional acordat de Europol

În urma unei cereri de sprijin din partea Letoniei, Lituaniei și Poloniei, Europol acordă prioritate punerii la dispoziție a sprijinului operațional necesar acestora prin intermediul următoarelor activități:

- (a) trimiterea pe teren de experți pentru verificarea încrucișată a datelor cu datele stocate în bazele de date din cadrul Europol, facilitarea schimbului rapid și sigur de informații între statele membre și sprijinirea analizelor operaționale;
- (b) furnizarea de produse de analiză adaptate, cum ar fi evaluări ale amenințărilor, analize strategice și operaționale, precum și rapoarte de situație;
- (c) sprijinirea statelor membre în combaterea introducerii ilegale de migranți și a infracțiunilor conexe facilitate, promovate sau săvârșite prin intermediul internetului și sprijinirea activităților menționate la articolul 4 alineatul (1) litera (m) din Regulamentul (UE) 2016/794;
- (d) alt sprijin specific, după caz, dacă este necesar.

CAPITOLUL IV

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 9

Cooperarea și evaluarea

1. Comisia, agențiile relevante ale Uniunii Europene și Letonia, Lituania și Polonia cooperează îndeaproape și se informează reciproc cu regularitate cu privire la punerea în aplicare a prezentei decizii. Letonia, Lituania și Polonia continuă să raporteze toate datele relevante, inclusiv statisticile relevante pentru punerea în aplicare a prezentei decizii, prin intermediul Rețelei aferente mecanismului UE de pregătire pentru situații de criză și de gestionare a crizelor legate de migrație.
2. Letonia, Lituania și Polonia asigură cooperarea strânsă cu UNHCR și cu organizațiile partenere relevante pentru a stabili modalitățile de asigurare a sprijinului pentru solicitanții aflați în actuala situație de urgență, în conformitate cu normele prevăzute în prezenta decizie, în Directiva privind procedurile de azil și în Directiva privind condițiile de primire.
3. Comisia, în cooperare cu Letonia, Lituania și Polonia, monitorizează și analizează în mod constant situația și propune, după caz, abrogarea sau prelungirea prezentei decizii prin intermediul unei propuneri de decizie a Consiliului în temeiul articolului 78 alineatul (3) din TFUE. În acest scop, Letonia, Lituania și Polonia furnizează Comisiei informațiile specifice de care aceasta are nevoie pentru a efectua analiza menționată și pentru a prezenta propunerea de abrogare sau de prelungire, precum și orice alte informații pe care Comisia le poate solicita.

Articolul 10

Intrarea în vigoare și aplicarea

1. Prezenta decizie intră în vigoare în a [...] zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.
2. Fără a aduce atingere articolului 9, aceasta se aplică timp de șase luni de la intrarea sa în vigoare.
3. Prezenta decizie se aplică tuturor resortisanților țărilor terțe care sosesc pe teritoriul Letoniei, Lituaniei și Poloniei de la data intrării în vigoare a prezentei decizii, precum și celor aflați deja pe teritoriul Letoniei, Lituaniei și Poloniei înainte de intrarea în vigoare a prezentei decizii ca urmare a acțiunilor regimului din Belarus și ale căror cereri de protecție internațională nu au fost înregistrate sau în cazul cărora nu a început procedura de returnare.
4. Prezenta decizie continuă să se aplice solicitanților ale căror cereri de protecție internațională au fost înregistrate în conformitate cu dispozițiile prezentei decizii, până la luarea unei decizii finale cu privire la cererile lor sau până la returnarea resortisanților țărilor terțe în cauză în conformitate cu articolul 4.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu,
Președintele*